

18. 2. 2008

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

# Souhrn významných legislativních událostí 11.2.2008-17.2.2008

Poslanecká sněmovna ve třetím čtení schválila novelu živnostenského zákona, která má usnadnit začínajícím podnikatelům vstup do podnikání. Nově již například nebude zapotřebí živnostenské oprávnění na každou živnost, ale bude stačit pouze jeden výpis z živnostenského rejstříku. Novela dále zavádí jedinou volnou živnost místo dosavadní více než stovky volných živností. Zástupci podnikatelů novelu vítají.

## **Poslanecká sněmovna**

13.2.2008

### **Poslanecká sněmovna podpořila nasazení policejních agentů při boji s korupcí**

Při odhalování korupce budou zřejmě nasazeni zvláštní policejní agenti. Počítá s tím vládní novela trestního řádu, kterou drtivou většinou hlasů schválila Poslanecká sněmovna. Návrh nyní posoudí Senát.

Policie může v současné době agenta nasadit pouze v případech nejzávažnějších trestných činů na základě mezinárodní smlouvy. Nově by tak mohla učinit i při vyšetřování úplatkářství. Nejde ale o zavedení agenta-provokátéra ani o možnost využití civilistů v roli agentů. Policejní agent by mohl působit v korupčním prostředí a získávat tam informace a důkazní materiál.

"Úkolem protikorupčního agenta je infiltrovat se do prostředí, kde existuje podezření z korupce, a toto prostředí se skrytou identitou mapovat, odhalovat trestnou činnost, shromažďovat důkazy," řekl již dříve poslancům ministr vnitra Ivan Langer (ODS).

Nasazení policejních agentů má podléhat přísným pravidlům - požádat o ně může žalobce vrchního státního zastupitelství, povolovat ho bude soudce vrchního soudu. Při souhlasu bude muset být jasně řečeno, proč a na jak dlouho se povolení vydává. Bude také muset být známo, na základě čeho bude možné agenta identifikovat.

### **Poslanecká sněmovna přijala novelu živnostenského zákona v závěrečném čtení**

Poslanecká sněmovna ve třetím čtení schválila novelu živnostenského zákona, která má usnadnit začínajícím podnikatelům vstup do podnikání. Nově již například nebude zapotřebí živnostenské oprávnění na každou živnost, ale bude stačit pouze jeden výpis z živnostenského rejstříku. Novela dále zavádí jedinou volnou živnost místo dosavadní více než stovky volných živností. Zástupci podnikatelů novelu vítají.

Předloha nyní zamíří do Senátu, pokud ji schválí, půjde k podpisu prezidenta republiky.

Novela ruší místní příslušnost živnostenských úřadů. U některých živností také odpadne prokazování nejméně tříleté praxe. Podle ministra průmyslu a obchodu Martina Římana se tak zlepší vstup zejména mladých lidí do podnikání a zároveň se zvýší tlak na školy, aby mladé lidi připravovaly lépe. Pokud někdo vystudoval příbuzný obor, nebo má potřebnou rekvalifikaci, bude mu stačit roční praxe. Ministerstvo průmyslu uvádí jako příklad tesaře, který chce začít podnikat jako truhlář. Nově mu bude stačit roční praxe v truhlářské dílně.

Zástupci podnikatelů změnu zákona vítají. Hospodářská komora změny v živnostenském zákoně podporovala a na úpravách spolupracovala, uvedl prezident komory Jaromír Drábek. Navrhované změny přinesou především usnadnění vstupu do podnikání, dodal předseda Unie malých a středních podniků David Šeich. Postrádá ale větší pozornost živnostníkům, kteří již podnikají.

"Já výsledek toho hlasování hodnotím velice pozitivně, protože prakticky všechny zásadní návrhy, které novela živnostenského zákona přináší, byly schváleny," oznámil novinářům Říman. Výsledek přivítal i stínový ministr průmyslu ČSSD Milan Urban, který přišel s návrhem zapojit do živnostenské agendy systém Czech Point. "Já jsem rád, že ten můj návrh prošel, protože to výrazným způsobem zjednodušuje komunikaci podnikatelů s veřejnou správou,".

Říman dále potvrdil, že změna zákona připraví obce o 125 milionů korun na poplatcích, které obce v souvislosti s živnostenskou agendou vybírají. Na druhou stranu jim ale podle ministra redukce administrativní zátěže umožní

snížit náklady. Obce v roce 2006 vybraly na těchto poplatcích asi 200 milionů korun. Snížení příjmů obcí lze podle důvodové zprávy odhadnout na několik desítek milionů korun. Jednotky až desítky milionů jim naopak mají vynést poplatky za vydávání výpisů z živnostenského rejstříku. Celkové snížení příjmů z poplatků pak odhadují navrhovatelé na 20 až 30 procent ročně.

Podle předkládací zprávy bude propad příjmů obcí spíše krátkodobý. Návrh zároveň předpokládá, že obcím naopak stoupnou příjmy z poplatků za vydání výpisů z živnostenského rejstříku. Tyto výpisy budou muset podnikatelé v budoucnu používat daleko častěji. A to hlavně v originální podobě a to k různým správním řízením, při žádostech o dotace a různých výběrových řízeních.

### **Poslanecká sněmovna podpořila vyšší ochranu obětí dopravních nehod**

Sněmovna ve třetím čtení přijala novelu zákona o povinném ručení, která řidičům poskytuje větší ochranu proti odpovědnosti za vysoké škody. Limit pro škody na věci nebo ušlém zisku se zvyšuje ze současných 18 milionů korun na 35 milionů korun. Na tento limit bude možné dosáhnout až k 1. červnu 2012; důvodem je, aby se zabránilo prudkému nárůstu sazeb pojistného. Novela nyní zamíří do Senátu a poté k podpisu prezidentovi.

"Cílem novely je zjednodušit a zlepšit podmínky pojistné ochrany a odpovídající náhrady škody," řekl novinářům ministr financí Miroslav Kalousek. Zvyšuje se například náhrada z garančního fondu v případech, kdy nehodu způsobí nezjištěné vozidlo s nezjištěným řidičem. "Už nebude vyloučeno právo na plnění za věcnou škodu v těch případech, kdy se ve stejné škodné události platí náhrada za způsobení škody na zdraví," uvedl Kalousek. Dosud tento postup nebyl možný. K prokazování povinného ručení bude nově stačit pouze tzv. zelená karta.

Pojišťovny, z nichž řada má limit plnění vyšší než 18 milionů Kč, neočekávají výrazný dopad na ceny pojištění. "Vliv na sazby má především vývoj škod, a ten tvoří například cena náhradních dílů a práce v servisech, výdaje spojené s léčením zraněných osob, zvyšující se příjmy obyvatelstva a mimo jiné i limit plnění. Proto je nyní předběžné hovořit o vlivu této úpravy na sazby," uvedl novinářům mluvčí České pojišťovny Václav Bálek.

Poslanci přijali návrh Pavla Hrnčíře (ODS), který má omezit provoz nepojištěných vozidel. Vlastníci a provozovatelé nepojištěných aut by měli platit za každý den provozu takového vozidla příspěvek garančnímu fondu. Pokud takové auto způsobí nehodu, platí se škoda z garančního fondu. Jen v roce 2006 činily škody hrazené z tohoto fondu 1,8 miliardy korun. "To je určitě dobře, protože to zvýší spravedlnost systému povinného ručení. Na nepojištěné majitele vlastně neustále dopláceli všichni zodpovědní ze svého povinného ručení," podotkl mluvčí Kooperativy Marek Vích. Sněmovna souhlasila i s návrhem Tomáše Kládívka (ODS), aby uložené pokuty, které řidiči nezaplatí na místě, vymáhali místo policie celníci. Oba návrhy Kalousek podpořil s tím, že předlohu zkvalitňují.

"Pokládám to stejně za přechodnou dobu do okamžiku, než dojde k sjednocení daňové a celní správy a úvaze, co vše musí vymáhat stát a co by mohl popřípadě vymáhat ve spolupráci s komerčními subjekty," dodal Kalousek.

Novela dále podle Kalouska výrazně navyšuje pokuty za nedodržování zákonem stanovených povinností.

### **Sněmovna snížila kvorum nutné pro platnost místních referend**

Rozhodnutí přijatá v místních referendech zřejmě budou platit již při účasti 35 procent voličů. Dosud je podmínkou platnosti místních referend nadpoloviční účast voličů. Se změnou počítá vládní návrh, který schválila Poslanecká sněmovna. Předlohu nyní posoudí Senát.

Pokud jde o závaznost referenda, zachovává vládní návrh současné podmínky. Bez ohledu na účast v referendu by jeho výsledek byl závazný pouze tehdy, když určité rozhodnutí podpoří nejméně čtvrtina všech oprávněných voličů. Vládní novelu podpořila i opozice. Sociální demokraté ve sněmovně prosazovali podobný návrh z vlastního klubu, nakonec ale podpořili vládní záměr. Vládní novelle nicméně vyčítali, že zároveň se snížením kvora pro platnost referend ruší sankce pro zastupitelstva, která se nebudou výsledky referenda řídit. Poslanec ČSSD Jeroným Tejc ale s návrhem na vypuštění této části novely neuspěl.

Návrh ruší bez náhrady sankci, která spočívá v rozpuštění zastupitelstva za neprovedení rozhodnutí přijatého místním referendem. Ministr vnitra Ivan Langer (ODS) ale již dříve ve sněmovně uvedl, že i při zrušení této sankce bude zachována politická odpovědnost zastupitelstva za plnění výsledků referenda. Ministerstvo vnitra by totiž mohlo zrušit rozhodnutí zastupitelstva, které by bylo v rozporu s výsledky referenda. Podle Tejce to ale neřeší situaci, kdy by zastupitelstvo podle referenda mělo něco činit, ale nekoná.

### **Pozemkovému fondu bude umožněno převádět pozemky pod silnicemi na kraje**

Pozemkový fond bude moci bezúplatně převádět pozemky pod silnicemi druhé a třetí třídy nebo místními komunikacemi na kraje a obce. Umožní mu to vládní novela, kterou přijala Poslanecká sněmovna. Předlohou se nyní bude zabývat Senát; pokud ji schválí, zamíří k podpisu prezidentovi.

Ministr zemědělství Petr Gandalovič již dříve řekl, že cílem novely je sjednotit vlastnictví komunikací s vlastnictvím pozemků pod nimi. Nynější situace, kdy jsou pozemky pod silnicemi státní, ale ve správě Pozemkového fondu, podle předkladatelů značně komplikuje situaci krajů při údržbě komunikací nižších tříd.

Některé kraje, by bezplatný převod uvítaly. Podle náměstka jihočeského hejtmána pro dopravu Robina Schinka by ale bylo prospěšné, kdyby stát hradil také výdaje spojené s vypracováním geometrických plánů a se zaměřením pozemků.

"Myslím, že bude třeba postupovat případ od případu. Bereme tuto skutečnost na vědomí a pokud nebude zbyti, budeme muset k tomu přistoupit obezřetně tak, aby náklady na vypracování geometrických plánů a zaměření pozemků nebyly nakonec vyšší než hodnoty převáděných pozemků," dodal.

Příznivě se k návrhu staví také zástupce Královéhradeckého kraje. "Usnadní to správní a další řízení při rekonstrukcích či stavebních řízeních," uvedl mluvčí kraje Imrich Dioszegi. U placení poměrně vysokých výdajů na geometrické plány a zaměření pozemků kraj předpokládá, že se o nich ještě bude jednat. Kraji zbývá vypořádat zhruba 90 procent pozemků pod komunikacemi jeho silnic.

Pro Liberecký kraj bude zřejmě převod státních pozemků pod silnicemi II. a III. tříd znamenat náklady v řádech statisíců korun. "Nebude to tak velká zátěž, těch pozemků není mnoho," řekl novinářům krajský radní pro dopravu Vladimír Richter. Dodal, že mnohem více pozemků pod krajskými silnicemi vlastní obce či soukromí majitelé.

Podobně v Jihomoravském kraji většinu státních pozemků pod silnicemi ve správě kraje vlastní Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových. Pokud bude moci pozemky pod silnicemi na kraje bezúplatně převádět ze státních úřadů jen Pozemkový fond, nebude to pro Jihomoravský kraj mít významný dopad, řekl novinářům radní Lubomír Šmíd.

Pozemkový fond ČR už nyní převádí pozemky pod dálnicemi a silnicemi první třídy na Ředitelství silnic a dálnic, a to na základě žádosti nabyvatele, doložené souhlasem ministerstva dopravy. Mluvčí Pozemkového fondu Michal Bureš řekl, že fond zatím nemá přehled o tom, kolika pozemků by se mohl bezúplatný převod týkat. Podle něj to vyplyne až z případných žádostí krajských a obecních samospráv.

### **Sněmovna posílila roli vyšších soudních úředníků**

Vyšší soudní úředníci by v budoucnu měli dostat více pravomocí, aby usnadnili práci soudcům. Nově by vyšší úředníci měli od administrativních a dalších činností pomáhat dále státním zástupcům. Počítá s tím vládní návrh, který schválila Poslanecká sněmovna. Nyní návrh posoudí ještě Senát a prezident.

Podle ministra spravedlnosti Jiřího Pospíšila (ODS) zákon výrazně ulehčí justici a zrychlí její práci. Jde podle něj o jeden z klíčových bodů reformy soudnictví. "Chceme, aby vyšší soudní úředníci převzali v zásadě veškerou administrativní agendu a aby se též rozšířila jejich činnost v oblasti drobných úkonů. Soudci by tak do budoucna měli rozhodovat ve věci samé, to znamená vynášet rozsudky," řekl již dříve ve sněmovně Pospíšil. Nové posily podle jeho dřívějších vyjádření mají umožnit postupně snižovat počet soudců i žalobců.

Bude záležet na vedení soudu či státního zastupitelství, zda místo chybějícího soudce raději nepožádá o čtyři vyšší úředníky. Ministerstvo spravedlnosti minulý rok evidovalo 3020 soudců a 1300 vyšších soudních úředníků a asistentů. Podle ministra by v ideálním případě bylo mít jednoho vyššího soudního úředníka na dva soudce, to znamená kolem 1500 celkově.

Vyšších úředníků pro státní zastupitelství má být méně, maximálně 200 až 300 v dlouhodobém výhledu. Míra administrativních úkonů není totiž taková jako u soudů.

Nové úředníky pro soudce a státní zástupce má připravovat Justiční akademie v Kroměříži, která zájemcům nabídne tříleté studium bakalářského typu. Pospíšil si přeje, aby práce vyššího úředníka byla atraktivní pro mladé lidi, a nepředstavovala jako dosud spíše formu rekvalifikace v rámci justice.

Česká republika má oproti srovnatelným zemím neobvykle mnoho soudců. Je to dáno právě tím, co všechno musejí soudci řešit vedle rozhodování případů.

### **Sněmovna schválila novelu zákona o potravinách, posoudí ji Senát**

Zabezpečit volný pohyb potravin a současně zajistit, že k zákazníkovi se nedostane zdravotně závadné zboží má novela zákona o potravinách a tabákových výrobcích, jejíž návrh sněmovna hladce schválila. Vládní předlohu nyní posoudí Senát.

Novela přejímá do české legislativy další evropské směrnice. Státní zemědělské a potravinářské inspekci mimo jiné umožňuje kontrolní nákupy potravin a potravinových doplňků prostřednictvím internetu či jiné formy zásilkového obchodu. Autoři návrhu v důvodové zprávě k předloze uvádějí, že jinak nelze kontrolu provést.

V Česku se tento způsob prodeje rozmáhá. "Z dostupných informací vyplývá, že v České republice nakupuje přes internet více spotřebitelů, než je průměr v rámci celé EU. Podle zprávy Evropského parlamentu o důvěře spotřebitelů v digitální prostředí nakupuje tímto způsobem v ČR 21 procent spotřebitelů," uvedli předkladatelé.

### **Protikuřácký zákon čeká finále, ve hře zákaz kouření v restauracích**

Návrh novely takzvaného protikuřáckého zákona čeká ve sněmovně už jen závěrečné hlasování. Poslanci v něm budou rozhodovat o tom, zda bude i v České republice platit absolutní zákaz kouření v restauracích, kavárnách, na diskotékách a v barech. Dolní komora rozhodne pravděpodobně v březnu.

Ve hře jsou po druhém parlamentním čtení i návrhy, které s naprostým zákazem nepočítají a například ve vztahu k provozovatelům restaurací jsou mírnější. Na opačném pólu stojí návrh komunistky Zuzky Bebarové-Rujbrové, který směřuje k zákazu výroby, dovozu i prodeje tabáku. Rozprava potvrdila, že názory poslanců na míru regulace kouření se rozcházejí, a to i napříč politickými kluby.

Jedna z variant, o které budou zákonodárci rozhodovat, počítá s tím, že přísná regulace by se neměla týkat podniků s plochou do 100, případně 200 metrů čtverečních. Hlavní autor novely Boris Štastný (ODS) ale již dříve uvedl, že jen 26 procent podniků v Česku má větší plochu než 100 metrů čtverečních. Kdyby tedy poslanci dopad zákona takto vymezili, norma by se podle něj velké většiny restaurací vůbec nedotkla.

Původní varianta novely zase počítala s tím, že restaurace by do budoucna měly pro kuřáky vyhradit stavebně oddělené a řádně odvětrané prostory. Nyní stačí, když provozovatel někam umístí cedulku s nápisem, že jde o prostor pro nekuřáky.

Ačkoli hlavním autorem novely je občanský demokrat Štastný, kritika absolutních zákazů kouření přicházela v minulých letech, ale i mnohdy právě z ODS. Třeba František Laudát (ODS) míní, že svět se vydal "nemoderní cestou - zakazovat, zakazovat, zakazovat". Poslanec varoval před tím, aby se stát vměšoval do osobní svobody.

Poslanec Štastný se proti tomu ohradil. K regulaci kouření podle něj přistoupilo mnoho demokratických zemí.

O zakazu kouření v restauracích dolní komora jednala v minulých letech několikrát. Zatím se ale nikdy nenašlo dost hlasů pro. Někteří hostinští se bojí toho, že kdyby si lidé nemohli v restauraci zakouřit, přestali by tam chodit. Kritici novely navíc soudí, že efekt zákazů je pochybný a navíc omezuje svobodu podnikání. Jejich oponenti říkají, že země, kde je kouření v barech zakázáno, mají opačné zkušenosti.

Do tažení proti tabáku se zapojuje stále více států - omezují reklamu, zdražují cigarety a zakazují kouření na veřejných místech. V restauracích se nesmí kouřit mimo jiné ve Švédsku, Británii a mnoha jiných zemích, od ledna sem přibyla i Francie.

Údaje se různí, uvádí se ale, že v tuzemsku denně zemře na následky nemoci z kouření 50 až 60 lidí. Podle statistik kouří zhruba čtvrtina české populace, mezi mladými od 15 do 18 let dokonce polovina. Náklady na léčbu kouřením zapříčiněných nemocí dosahují zhruba devíti miliard korun ročně.

Novela se zdaleka netýká jen restaurací a omezení kouření v nich. Jde i o sankce za prodej alkoholu a tabáku mladistvým a řadu dalších věcí. Největší pozornost ale na sebe poutá právě téma potenciálního zakazu kouření v restauracích. Jana Rybíňová z ODS uvedla, že v zemích, kde musejí kuřáci chodit kouřit ven, to vyvolává problémy. "Za právě uplynulý měsíc tak Francie zažila už nejednu hádku mezi hlučící skupinkou oddávající se tabakismu a občany v pyžamech, jimž besedy z chodníků bránily ve spánku," poznamenala.

Pro zákaz se naopak vyslovila sociální demokratka Hana Šedivá. Navíc zákonodárcům vyčetla, že někteří z nich kouří ve sněmovně i tam, kde to je zakázáno. "A můžeme všem kuřákům říkat: 'Nekuřte tu, ničíte nás.' V těchto krásných prostorách, které jsou renovovány ohromnými milióny, kouříme. Ničíme to. I pátek, sobota na Hradě (při volbě prezidenta), kde se kouřilo v místech, kde se jindy kouřit nesmí. To mi připadá jako hrozná zhůvěřilost," uvedla.

Šedivá míní, že novela by měla nynější zákon zpřísnit. "Nevidím důvod, proč bychom měli být obtěžováni smradem, když to řeknu lakonicky," dodala.

Se zákazem kouření v restauracích nesouhlasí Asociace hotelů a restaurací v České republice. Podle jejího prezidenta Pavla Hlinky mohou kvůli tomu tržby klesnout až o pětinu. Hlinka podle svých slov nehoruje pro kuřáky, ale chce, aby problém vyřešil trh.

Jak nedávno novinářům řekla rektorka Vysoké školy cestovního ruchu, hotelnictví a lázeňství Věra Seifertová, zákaz kouření může vést až k likvidaci některých podniků, především na venkově. Právě tyto podniky žijí především ze stálé klientely, tzv. štamgastů, kteří si často "svůj rum po šichtě" nedovedou bez cigarety představit.

Naopak zákaz kouření by se neměl nijak projevit na tržbách luxusních restaurací, zejména v Praze, které nejsou závislé na úzkém okruhu stálých hostů. Většinou jde také o větší podniky, pro které není problém vyčlenit prostor pro nekuřáky.

Část restaurátérů se již novému evropskému trendu přizpůsobila a restaurací bez dýmu přibývá. Jiné alespoň omezují kouření v čase oběda nebo vykazují kuřáky do vyhrazených místností.

Zdroj:ČTK

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | [www.epravo.cz](http://www.epravo.cz)

## Další články:

- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnícké osobě](#)

- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)